

Nadaci S-B, která finančně pomáhá handicapovaným lidem v regionu, oslovil silný životní příběh Tomáše Bártů z Chlumu

SEDLČANY/CHLUM

Nadace S-B, jejímž duchovním otcem je zaměstnanec společnosti S-B s. r. o. Lukáš Mošnička, je činná již třetí rok. Snahou nadace je finančně pomoci handicapovaným lidem v regionu, nebo i organizacím, které to potřebují.

Jako prvním členové nadace v předloňském roce předali šeky v celkové hodnotě osmdesáti čtyř tisíc korun dřívějšímu zaměstnanci společnosti Jaroslavu Jandovi ze Sedlčan, který se po úrazu pohybuje na invalidním vozíku. Loni nadace vybrala Simonu Lachoutovou, která si před více než patnácti lety po pádu ze střechy na záda poranila páteř a rovněž nemůže chodit. Členům nadace, kteří vždy pečlivě vybírají obdarovanou osobu a zvažují svoji další činnost, se podařilo pro Simonu vybrat celkově 126 944 korun. Pro letošní rok Nadace S-B vybrala třiatřicetiletého Tomáše Bártů z Chlumu, u něhož se již v dětství začala projevovat svalová dystrofie. Lukáš Mošnička oslovil naši redakci, a proto jsme byli v úterý 20. září přítomni při dojednávání podrobností ohledně předání daru, jež by se mělo konat v závěru tohoto roku. Při této příležitosti jsme oslovili maminku Tomáše Zlatku Bártů, která pracuje v mateřské škole jako učitelka a návštěvníci divadelních představení si ji jistě pamatují z kabaretů ochotníků. Protože byl všední den, Tomáš byl v té době činný v Jedličkově ústavu v Praze, a tak nás s jeho silným příběhem seznámila maminka.

Kdy se poprvé u vašeho syna projevila svalová dystrofie?

Bylo to v jeho sedmi letech. Když se Tomáš narodil, byl malý, měl jenom přes dvě kila. Vyvíjel se pomaleji, ale normálně se naučil lyžovat, plaval s námi a nic nenasvědčovalo tomu, že onemocní. Potom jsme ale jeli na hory a tam začal padat. Šel, upadl a opakovalo se to. Nechali jsme ho v nemocnici na Vinohradech vyšetřit, a když dávali dohromady výsledky, zjistili, že s krví není všechno zcela v pořádku. Také jaterní testy nedopadly dobře. Udělalo se kontrolní vyšetření a výsledky byly stále špatné. Tomáš byl na týden hospitalizován ve vinohradské nemocnici, a tam si ho vzala na starost lékařka, která začala mít podezření na svalovou dystrofii. Spojila se s dětskou neuroložkou z Motola a záhy byla nemoc potvrzena. Musela jsem jít nejenom já na vyšetření, ale i moje matka, babička a nic se neprokázalo, takže nemoc vznikla víceméně u mě. U dcery byla svalová dystrofie diagnostikována taky, ale ženy s ní dovedou lépe bojovat. Tomáš při vši smůle měl trošičku štěstí, protože nemá silnější Duchennovu svalovou dystrofii, ale lehčí Beckerovu.

Nemoc je stabilní, nebo se zhoršuje?

Zhoršuje se. Tomáš sice byl snadno unavitelný, nedokázal už jezdit na kole, ale chodil, ačkoliv hůř. Když byl malý, měl hodně silnou žloutenku, a to také sehrálo svoji roli. Chodil do normální základní školy a absolvoval ji celou, jenom pátou třídu jsme ho nechali po dohodě s paní učitelkou zopakovat, protože jsem pro něj potřebovala individuální plán. Hlavně z důvodu zdravotních problémů a také aby vůbec zvládal základní školu. Od šesté třídy měl individuální vzdělávací plán. 1. ZŠ Sedlčany mi vyšla ochotně vstříc a já jsem za to byla velice ráda. Tomáš dokonce jezdil se spolužáky i na výlety. Jeli například na kolech na Hrazany, já jsem tam syna odvezla, on tam s nimi strávil dopoledne a potom jsem pro něj zase přijela.

Co následovalo po dokončení základní školní docházky?

V té době už Tomáš chodil hodně špatně. Kamarádi s ním chodili ze školy, protože když upadl, měl problémy se zvednout. Syn měl výhodu, že jak opakoval rok, dostal se do třídy, kde bylo spoustu dětí, které jsem měla ve třídě v mateřské škole, a Tomáše znaly. Největším jeho kamarádem byl Lukáš Čedík, který za ním jezdil i tehdy, když už Tomáš nebyl ve škole. Přemýšleli jsme co dál a padl návrh

na Jedličkův ústav, kde je mateřská i základní škola a jsou tam i učňovské obory a střední školy. Tomáš tam nastoupil do oboru knihař. To ještě chodil, protože aby mohl dělat knihařské práce, musel stát. Ve třetáku už měl mechanický vozík a s těžkými věcmi mu pomáhala třídní učitelka. Zkoušky zdárně absolvoval a hned si udělal zkoušky na keramický obor. Do toho prodělal první operaci z důvodu neustálého sezení. Marodil skoro dva měsíce, a když nastoupil po nemoci do školy, přišel covid. V druháku opět onemocněl, ale tentokrát jsme všechno rychle zvládli. A protože byl opět covid, pracovali jsme s hlinou doma. Tento tříletý obor v Jedličkově ústavu Tomáš také ukončil a loni udělal zkoušky na praktickou školu, kde je v současné době. Toto studium je dvouleté, ale Tomáš si je po přijímačkách rozložil na tři roky s tím, že je slabý na matematiku a ve druhém ročníku bude mít více času na její doučování. Chtěl by se totiž přihlásit ještě na obchodní školu, což by byla jeho už čtvrtá. Já jsem mu na to řekla: „Fajn, Tomáši. A až tuto školu dokončíš, já půjdu do důchodu (úsměv)“.

Kdo Tomáše dopravuje do Jedličkova ústavu?

Tomáš dnes má nejenom mechanický, ale i elektrický vozík a do Prahy ho dopravuje můj Dřívější manžel. Na víkendy syn jezdí k nám.

Jaké má syn zájmy vedle svého studia?

Protože je hodně limitován v pohybu, hodně se s kamarádem, který je také na vozíku, věnuje počítačovým hrám. A taky s ním podniká výlety. V červnu společně například jeli vlakem do Ústí nad Labem. Všechno si zařídili, nakoupili jízdenky, a když vystupovali v Ústí, nádražák, který jim přistavoval plošinu, se ptal, jestli tam zůstávají. Když se dozvěděl, že večer jedou domů, řekl jim, že další plošina už pro ně objednaná není. Praha zkrátka do Ústí nenahlásila, že kluci večer pojedou zpátky. Naštěstí se to vyřešilo a mohli odcestovat. Chtěli jet i do Vídně, protože jim učitel říkal, že je to tam prý bezbariérové. Já jsem jim říkala, že nevím, kde bychom je tam hledali, a tak si zopakovali výlet do Ústí. A protože Tomášův kamarád tam má děvče, zůstali tam i přes noc a vrátili se až druhý den. Kluci jdou společně i do hospody a dají si tam večeři a pivo. Když se konal v Kongresovém centru jeden ze závěrečných plesů, kterým oni říkají maturitní, někdo nám řekl, že tam budou mít předtančení. Říkala jsem si, jak studenti můžou mít předtančení, když jsou na vozíku a nevěřila jsem tomu. Ale předtančení pro všechny třídy bylo. Děvčata vyjela na vozíku, některá z nich byla převlečená i za kluky, a já jsem měla slzy v očích.

David Myslikovjan